

[Kirkeministeren.]

For Præsteembedernes Vedkommende fremkom derhos ved Præstelønningsloven af 4. Oktober 1919 den nye Ordning, at Præsterne fik en bestemt Løn, der dels skulde udredes gennem de tilstedeværende Midler, altsaa navnlig af Indtægterne af Præstegaardsjorderne og af Renterne af Tiendeafsløningskapitalen, dels gennem den saakaldte Kirkeskat; der lignedes over hele Landet uden for København og Frederiksberg under eet i Forhold til Menighedsmedlemmernes Skatteevne.

Der blev herved paalagt baade Kirkeministeriet og navnlig Stiftsøvrighederne en meget omfattende Administration, der, som det fremgaar af Kirkeministeriets Redegørelse, er udført paa fuldt tilfredsstillende Maade af Stiftsøvrighederne. Den Mistanke, som Forespørgselen i forrige Samling maa siges at give Udtryk for, er eftertrykkeligt blevet vist tilbage. De betydelige kirkelige Midler er i god Behold. De Beløb, der i sin Tid blev udbetalt som Afsløningssummer for Tienden, er for Præsteembedernes Vedkommende i Behold, og der er endda til Stede en ikke ubetydelig opsparat Reserve. For Kirketiendemidlernes Vedkommende er i Henhold til Lovens Bestemmelser en stor Del tilfaldet Tiendejerne, der har faaet deres Vedligeholdelsespligt afløst, og de Beløb, som derefter tilkom Kirkerne, er ogsaa i Behold; ogsaa her er der opsparat en ikke ringe Reservebeholdning. Hvis der var nogen, der tvivlede om den kirkelige Administrations Paalidelighed, saa har den tidligere Forespørgsel i hvert Fald gjort den Gavn, at denne er konstateret, hvilket i øvrigt var overflødigt, eftersom vedkommende Hovedrevisorat har nøje Indseende dermed og hvert Aar afgiver Beretning om Midlernes Administration til Statsrevisorerne.

I Sammenligning hermed er de Anker, som et Flertal i det kirkelige Udvalg har fremsat, ikke imod Stiftsøvrighedernes Administration, men imod visse Dispositioner fra de skiftende Ministres Side, ikke af nogen stor Betydning. Men alligevel er det jo disse Anker, der har givet Anledning til denne Forespørgsel, og lad mig da straks sige, at jeg ikke kender noget til Dispositioner foretaget af min Forgænger uden Hjemmel. Jeg mener, at enhver af de paaandede Dispositioner har haft fyldestgørende Hjemmel. (Afbrydelse)... Ja, jeg tillader mig at have den Mening, trods det ærede Medlem! — hvad enten den har ligget i Ministerens egen Beføjelse eller, som det er Tilfældet med flere af Dispositionerne, er

fastslaaet ved Lov eller ved Vedtagelse af Tingenes Finansudvalg. Jeg kunde indskrænke mig til at henvise hertil, men jeg skal, da man fra Forslagsstillernes Side har fundet det rigtigt nu igen i Rigsdagen at rejse denne allerede fuldt belyste Sag, at gaa lidt nærmere ind paa Enkelthederne. Jeg vil her følge den Orden, hvori de forskellige Spørgsmaal er behandlet af det kirkelige Udvalg, af hvilket jeg for øvrigt selv er Medlem og i denne Egenskab har haft Lejlighed til at imødegaa det kirkelige Udvalgsflertals Fejtagelser.

Det første Forhold angaar den Maade, hvorpaa den daværende Kirkeminister i Aarene 1929—30 til 1931—32 har berigtiget et af Staten i Henhold til Præstelønningsloven af 1927 § 67 ydet Forskud af i alt ca. 3½ Mill. Kr. Det er nødvendigt for mig at sige noget om, hvorfra dette Forskud stammede.

Ved Præstelønningsloven af 4. Oktober 1919 blev det bestemt, at den Del af Udgifterne til Præstelønninger, der ikke kunde udredes af de hidtil til Præsteembederne henlagte Midler, skulde udredes af en for hele Landet, bortset fra København og Frederiksberg, paalignet Kirkeskat. Samtidig bestemtes det, at Præsterne skulde have deres Lønning udbetalt med $\frac{1}{12}$ maanedlig forud som andre Tjenestemænd, medens de hidtil havde oppebaaret en stor Del af Lønnen bagud, for det meste henimod Finansaarets Slutning, da Kapitelstaksterne var sat. Da Lønningsindtægterne naturligvis vedblev at forfalde bagud, og Kirkeskatten ligeledes først kom til Udbetaling langt hen i Finansaaret, for en Dels Vedkommende endda ofte efter Finansaarets Slutning, maatte der skaffes en betydelig Kassebeholdning. Dette skete som nævnt efter den dagældende Lov ved i Regelen maanedlige, ofte meget betydelige Forskud af Statskassen.

Da som nævnt Kirkeskatten ikke i sin Helhed indgik inden for Finansaaret, blev efterhaanden disse Forskud staaende ind i det nye Finansaar eller rettere gik fra det ene Finansaar over til det andet. Det viste sig endvidere, at der var fremkommet et egentligt Underskud derved, at der i nogle Aar var lignet for lidt. Dette var meget forklarligt. Det maa erindres, at der her var Tale om en fuldstændig Nyordning; endvidere at Ministeriet ikke bestyrede Midlerne, og at der end ikke aflægtes eller endnu aflægges noget samlet Regnskab for Stiftsmidlernes Præstelønningsfonds. Hvert Stift aflægges sine Regnskaber, og disse fremkom tidligere først ret langt hen